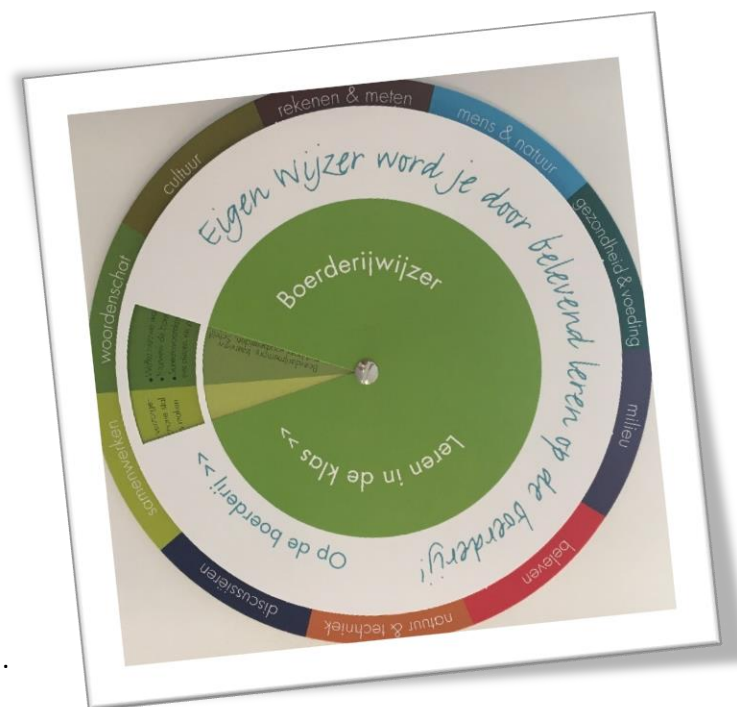

Boerderijwijzer Boerderijeducatie Nederland

Leren doe je onder andere op school en thuis maar ook op de boerderij. Op de boerderij leer je door te beleven. Aan de hand van de kerndoelen van het basisonderwijs, geeft de Boerderijwijzer een handvat van activiteiten die tijdens het bezoek op de boerderij kunnen worden gedaan door de leerlingen en wat de leerkracht aan voorbereidende activiteiten kunt doen in de klas.

Gebruiksaanwijzing

- Op de buitenste ring staan de thema's aangegeven die betrekking hebben op boerderijeducatie.
- Draai de binnenste ring tot de opening bij het gewenste thema.
- Lees in de bovenste opening wat u tijdens de boerderijexcursie kunt doen ten aanzien van dit thema. Overleg vooraf met de boer wat u wilt doen.
- Lees in de onderste opening wat u in de klas aan voorbereidende activiteiten kunt doen.

Kerndoelen bij de thema's op de boerderij

In onderstaand overzicht staat beschreven welke kerndoelen bij de thema's op de boerderij aan de orde kunnen komen. De nummers achter het thema refereren naar het nummer van het kerndoel. Een lijst van de kerndoelen is bijgevoegd op pagina's 3 tot en met 6.

Thema	Kerndoelen	Leren in de klas	Op de boerderij
Beleven	1, 12, 28, 29, 34, 35, 37, 38, 39	<ul style="list-style-type: none"> • Boerderijdieren-geluidenspel. • Wandplaat maken van boerderij met plaatjes. 	<ul style="list-style-type: none"> • Klusjes doen op de boerderij • Dieren aaien en voeren • Proeven van producten
Natuur & Techniek	1, 4, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46	<ul style="list-style-type: none"> • Je eigen windmolen maken. • Lijm maken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe werkt een melkmachine? • De lagen in de bodem • Machines op de boerderij • Voorspel het weer

Discussiëren	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 34, 35, 37, 38, 39	<ul style="list-style-type: none"> • Zou je boer willen zijn? • Vergelijk eieren in de supermarkt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Welk eten komt van de boerderij? • Zou je boer willen worden? • Wel of niet biologisch eten • Wel of geen vlees eten
Samenwerken	34, 35, 37, 38, 39, 45, 54, 55, 58	<ul style="list-style-type: none"> • Hints over de boerderij. • Maak samen boerderijstrip. 	<ul style="list-style-type: none"> • Help mee de dieren verzorgen • Geef dieren een schone stal • Samen iets lekkers maken • Chips bakken
Woordenschat	1, 2, 12	<ul style="list-style-type: none"> • Boerderijmemory. • Interview met boer voorbereiden. • Schrijf over je favoriete boerderijdier. 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke nieuwe woorden hoor je? • Interview de boer(in) • Spreekwoorden bedenken met dieren en planten.
Cultuur	54, 55, 56	<ul style="list-style-type: none"> • Memory vroeger en nu. • Zoekplaat "vroeger en nu". 	<ul style="list-style-type: none"> • Foto's van vroeger en nu • Oude landkaarten bekijken • Werken met oud gereedschap
Rekenen & meten	24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 33	<ul style="list-style-type: none"> • Hoeveel melk drink jij per jaar? • En hoeveel kg vlees en appels? 	<ul style="list-style-type: none"> • Afmeting gebouw • Groei per dier per dag • Wat verdient een boer? Aantal kg x prijs
Mens & natuur	33, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46	<ul style="list-style-type: none"> • Wat groeit in welk seizoen? • Een vetbol maken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seizoenen/ weersinvloeden • Hoe groeit gas, mais of andere aanwezige akker- of tuinbouwgewassen
Gezondheid & voeding	1, 2, 3, 4, 34, 35, 40, 58	<ul style="list-style-type: none"> • Schijf van vijf benoemen. • Verschil cola-melk prijs + calorieën voedingswaarde. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is een gezonde maaltijd? • Proeven, smaken van melk • Spel: Ren je fit op de boerderij • Pannenkoek bakken
Milieu	39, 42, 43, 44, 45, 46	<ul style="list-style-type: none"> • Afval scheiden. Wat doe je voor een beter milieu? 	<ul style="list-style-type: none"> • Kringlopen op de boerderij • Kwaliteit van lucht in de stal • Brandstof machines en hergebruik van materialen

Kerdoelen primair onderwijs

Mondeling taalonderwijs

1. De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.
2. De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.
3. De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

Schriftelijk taalonderwijs

4. De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.
5. De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.
6. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale.
7. De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten.
8. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.
9. De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

Taalbeschouwing, waaronder strategieën

10. De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.

11. De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden. De leerlingen kennen regels voor het spellen van werkwoorden; regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden; regels voor het gebruik van leestekens.
12. De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

Engelse taal (13 t/m 16)

Friese taal (17 t/m 22)

Wiskundig inzicht en handelen

23. De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken.
24. De leerlingen leren praktische en formele rekenwiskundige problemen op te lossen en redeneringen helder weer te geven.
25. De leerlingen leren aanpakken bij het oplossen van rekenwiskundeproblemen te onderbouwen en leren oplossingen te beoordelen.

Getallen en bewerkingen

26. De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en er in praktische situaties mee te rekenen.
27. De leerlingen leren de basisbewerkingen met gehele getallen in elk geval tot 100 snel uit het hoofd uitvoeren, waarbij optellen en aftrekken tot 20 en de tafels van buiten gekend zijn.
28. De leerlingen leren schattend tellen en rekenen.
29. De leerlingen leren handig optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen.
30. De leerlingen leren schriftelijk optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen volgens meer of minder verkorte standaardprocedures.
31. De leerlingen leren de rekenmachine met inzicht te gebruiken.

Meten en meetkunde

32. De leerlingen leren eenvoudige meetkundige problemen op te lossen.
33. De leerlingen leren meten en leren te rekenen met eenheden en maten, zoals bij tijd, geld, lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud, gewicht, snelheid en temperatuur.

Mens en samenleving

34. De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
35. De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.
36. De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.
37. De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.
38. De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen.
39. De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

Natuur en techniek

40. De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.
41. De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.
42. De leerlingen leren onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur.
43. De leerlingen leren hoe je weer en klimaat kunt beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind.
44. De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.
45. De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren.
46. De leerlingen leren dat de positie van de aarde ten opzichte van de zon, seizoenen en dag en nacht veroorzaakt.

Ruimte

47. De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.
48. Kinderen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden/werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken.

49. De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren.
50. De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

Tijd

51. De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen, zoals aanwezig in ons cultureel erfgoed, en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.
52. De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en holocaust; televisie en computer.
53. De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.

Kunstzinnige oriëntatie

54. De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
55. De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
56. De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Bewegingsonderwijs

57. De leerlingen leren op een verantwoorde manier deelnemen aan de omringende bewegingscultuur en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste bewegings- en spelvormen ervaren en uitvoeren.
58. De leerlingen leren samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen, afspraken maken over het reguleren daarvan, de eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daarmee bij activiteiten rekening houden.

Bron: <http://tule.slo.nl/Inleiding/kerndoelenboekje.pdf>